

Testvéreim! Köszöntelek benneteket az Újév első bokorportai miséjén Jézus köszöntésével: *Békesség legyen veletek!*

A Bokorújév evangéliuma a 90 vagy 100 éves János evangélistáról szól. A mai evangélium is vele folytatódik. Ő idézi Keresztelő Jánost, aki úgy mutatja be a Jordán folyónál Jézust, hogy *„Íme, az Isten báránya, aki elveszi a világ bűneit!”* A kérdés, hogy milyen bárányra gondolt a két János. Mert a magyarban van a bárány és a birka is. És mindez hogyan történt?

Aki birkának gondolja Jézust, máris kezdheti a bűnbánatot. Elsőnek a két János... A mi énekünkben szólaljon meg a bánat és dicsőség hangja is!

Ének: Kyrie...Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, nagy zavart okoz bennünk a kérdés, hogy igazságosztónak kell lennünk, vagy szeretetosztónak? Mi emberek főleg az előbbit kedveljük, és rólad is ezt feltételezzük. Pedig te csak élsz és szeretsz örökkön örökké.

Evangélium János evangéliumából (1,29-34)

Másnap János látta, hogy Jézus hozzá jön, és így szólt: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét! (Ézs 53,4-7) Ő az, akiről én megmondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én. Én nem ismertem őt, de azért jöttem, és azért keresztelek vízzel, hogy ismertté legyen Izráel előtt. Így tett erről bizonyosságot János: Láttam, hogy a Lélek szállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, ő mondta nekem: Akire látod, hogy száll a Lélek, és megnyugszik rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel. Én láttam, és bizonyosságot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.

A hallott drámában a három főszereplő: Keresztelő János, János evangélista, Jézus. És nem mellékesen még mi. A kérdés pedig, hogy mit értünk az Isten bárányán, és ő hogyan veszi el a világ bűneit?

1) Keresztelő János és a jahvista büntető Isten

Ismereteink szerint a Keresztelő a büntető Isten prófétája, aki a maga Messiását is fejszével a kezében küldi, hogy kivágjon minden korhadtt fát és a pokol tüzére vessen minden bűnöst. Ez az Isten bosszúálló, mint a földi tirannusok, akik a rajtuk esett felségsértést halállal torolták meg. Ez az Isten önimádó, aki saját fiát is kész feláldozni saját maga kiengesztelése érdekében. Ez egy vallás Istene, akinek oltárán termények, növények, állatok, sőt olykor emberek égtek el engesztelő áldozatul. Ennek az Istennek még a fia is csak egy áldozat, a bárány is csak egy közönséges birka.

2) János evangélista a páli birka-áldozat bemutatója

János írta le, hogy mit mondott Jézusról a Keresztelő: *„Itt van az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit!”* Ez a János, a „szeretett tanítvány” biztosan azonosult az idézett mondattal, mert Jézus megváltásművét még magasabb szinten gondolta el. Hiszen az ő Jézusa földi életében csúfos kudarcot vallott, mert az általa támogatott hazafias harcot Izrael felszabadítására még el sem kezdte Jézus, és máris akasztófán végezte.

A Saulból megtért Pál emelte magasabb szintre ezt a megváltásművet: lelki szintre, mert szerinte Jézus a bűnöktől váltotta meg az egész emberiséget. Pál szerint úgy látszik, hogy Jézust azért küldte az Isten a Földre, hogy Júdás elárulja, a főpap halálra ítélje, és Pilátus a római helytartó kivégeztesse. A legfelsőbb vallási és világi bíróság végezte el ezt borzalmat, egy ártatlan báránnyal, úgy, mint egy közönséges birkával. Ezzel a vérontással mi is meg vagyunk váltva minden bűnünktől! Nem ugyanaz a lényege ennek a teóriának is, csak lelki szinten?!

3) Jézus az áldozatvállaló bárány

Mi a szerepe ebben a csúfos tragédiában a Názáreti Jézusnak? Ő az önkéntes áldozatvállaló! Hogyan? Úgy, hogy felismerte, hogy az Isten nem lehet tirannus és gyilkos, mert csak szeretni tud. És Ő, aki a Szeretetisten nevében hirdette az egész népnek az igazi Isten örömhírét, tudván tudta, hogy mi lesz a sorsa a hatalmasok részéről. Jézus nem csak az egyik arcát tartotta oda a pribékeknek, hanem a szívét is. Nem kiengesztelésül az Istennek, hanem hogy hűséges legyen mindhalálig saját meggyőződéséhez, amit a Szeretetisten adott tudtul neki. Az pedig nem más, mint az erőszaktól való szabadulás útja, amit nekünk folytatni kell, nem a tirannusok jogrendje, hanem a Szeretetisten erkölcse, ez az a morál, mely megváltást hozhat a világnak. A szelíd Bárány szeretete pedig a példa számunkra, mert csak mi általunk változhat meg a mi világunk.

4) Katolikus egyház a „szentmiseáldozat” bemutatója

Meg kell említenem, hogy a katolikus egyház sem tudott még elszakadni a jahvista vallási szemlélettől. A liturgia a Jeruzsálemi templomban zajló áldozatbemutatók mintájára a katolikus vallás szertartásában is Jézust, „az Isten bárányának” tartja, a mise pedig Jézus véres feláldozásának vérnélküli áldozatként való bemutatása. A mi Bárányunk azonban nem engesztelő áldozatként, vére árán szerezte meg nekünk a megváltást, mint egy áldozati birka, hanem annak bemutatója, hogyan és mi által lehet megváltott a mi világunk: *„Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért”* (Jn 15,13) A Jézus által bemutatott szeretet-lélek a világ megváltásának útja! Megjegyzendő, és János apostol javára írandó, hogy a Keresztelőt is korrigálva, ezt a mondatot is János a „szeretett tanítvány” jegyezte fel...

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2026. január 18-án
a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]

Keresztelő Szent János megkereszteli Jézust
Lorenzo Salimbeni (1374-1418) freskója
(Keresztelő Szent János oratóriuma,
Urbino, Olaszország)